

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

Вступ до фаху

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

07 «Управління та адміністрування»
073 «Менеджмент»
перший (бакалаврський)
«Міжнародний менеджмент»

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Завідувач кафедри
міжнародної економіки і менеджменту

Надія ПРОСКУРНИНА

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародної економіки і менеджменту
Протокол № 3 від 29.09.2021 р.

Розробники:

Проскурніна Н.В., д.е.н., проф. кафедри міжнародної економіки і менеджменту

Белявцева В.В., д.е.н., проф. кафедри міжнародної економіки і менеджменту

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Створення стабільно функціонуючої економіки України потребує суттєвої роботи з відтворення трудових ресурсів та визнання трудових ресурсів стратегічно важливими ресурсами держави. Саме тому стабілізація української економічної системи значною мірою залежить від того, наскільки швидко в Україні з'являться кваліфіковані фахівці, підготовлені на новому, якісному рівні.

Персонал - найбільш складний об'єкт управління в організації, оскільки, на відміну від звичайних факторів виробництва, є живим, має можливість самостійно приймати рішення, діяти, критично оцінювати пред'явлені до нього вимоги, має суб'єктивні інтереси і т.п. Персонал є двигуном будь-якої організації.

Часто керівники основну увагу приділяють фінансовим, виробничим питанням, проблемам матеріально-технічного забезпечення чи збуту готової продукції, не приділяючи при цьому достатньої уваги людям, які забезпечують роботу організації в усіх напрямках. Ці помилки занадто дорого обходяться. Без людей немає організації. Без кваліфікованих спеціалістів жодна організація не зможе організувати плідну роботу та досягти своєї виробничої мети.

У сучасних умовах економічної системи України підвищуються вимоги до відповідності рівня підготовки фахівців у закладах вищої освіти вимогам роботодавців, а також до забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є впровадження в навчальний процес системи поетапної науково-практичної підготовки майбутніх випускників із послідовним нарощуванням рівня професійних знань та практичних навичок.

Вступ до фаху – це сукупність знань про систему вищої освіти в Україні і світі, фахову підготовку та майбутню професію, академічну доброчесність, зміст та характеристику обраної у вищій школі спеціальності.

Метою навчальної дисципліни «Вступ до фаху» є формування загального уявлення про систему вищої освіти в Україні та світі, а також про зміст та практичну спрямованість професії менеджера у різних сферах економіки, отримання студентами знань, які необхідні для виконання службових обов'язків майбутніх спеціалістів у міжнародному бізнесі.

Завданнями вивчення дисципліни «Вступ до фаху» є потрібність сформувати у студентів сучасне мислення та комплекс спеціальних знань у галузі менеджменту та міжнародного менеджменту в економічних системах; сформувати у студентів чітке уявлення про обрану спеціальність; ознайомитись з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями; висвітлити характерні особливості, основні складові, принципи та методи підготовки фахівців з менеджменту; сформувати основні професійні навички з управління; визначати сутність ключових понять і термінів, які використовуються в управлінні підприємством, зовнішньоекономічній діяльності, призначення методів, моделей, систем, механізмів, технологій, які використовуються в управлінні підприємством в міжнародному середовищі, джерела інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності, основи організації навчання у вищій школі в контексті Болонського процесу; ознайомити із теоретичними знаннями та практичними навичками із застосування організаційних та методичних прийомів вивчення окремих дисциплін; практичними навичками з користування бібліотечним фондом, навчальними планами, графіками навчального процесу, розкладом занять, виконанням самостійних робіт, підготовкою до підсумкового контролю знань тощо.

Предметом вивчення дисципліни «Вступ до фаху» є сукупність теоретичних та практичних рекомендацій із технології опанування студентами обраної спеціальності у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, а також специфіка навчальної діяльності студента та особливості майбутньої професійної діяльності менеджера зовнішньоекономічної діяльності.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	3
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
"Макро- і Мікроекономіка"	"Менеджмент"
"Теорія організації"	"Міжнародний менеджмент "
	"Лідерство та ефективні комунікації в міжнародному бізнесі"

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Навчальна дисципліна «Вступ до фаху» забезпечує набуття здобувачами освіти інтегральної компетентності – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Компетентності	Результати навчання
ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	РН19. Розробляти й обґрунтовувати розвиток зовнішньоекономічної діяльності на макро- мезо- та мікрорівнях управління.
	РН22. Забезпечувати процес ведення та укладання зовнішньоекономічних угод, використовуючи програмне забезпечення та інформаційно-комунікативні технології.
ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	РН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЯК ВЧИТИСЯ У ВНЗ.

Тема 1. Від школи до ВНЗ

Склад системи освіти і структура освіти в Україні. Ступеневість вищої освіти, стисла характеристика освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки фахівців: «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр». Типи навчальних закладів України.

Як зробити час перебування у ВНЗ максимально корисним. Як зміцнити свою переконаність в бажанні вчитися. Відповідальність за навчання у ВНЗ. Поради першокурснику.

Тема 2. Робота в семестрі

Організація освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Організація навчання в семестрі. Як організувати свої заняття. Як повторювати пройдений матеріал. Робота на лекції. Як ставитися до лекторів. Як вести конспект. Робота з літературою. Активне читання. Як оволодіти технікою швидкого читання. Раціональне читання

Тема 3. Сесія

Перше знайомство з сесією. Методи підготовки і складання іспитів. Положення про проведення письмових екзаменів (іспитів) у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Тема 4. Культура поведінки у ВНЗ

Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця. Особисті якості та етика менеджера. Чоловічий гардероб. Жіночий гардероб. Як жити в гуртожитку. Правила проживання у гуртожитку. Як адаптуватися до нових умов.

Змістовний модуль 2. ОСНОВИ ПЕРСОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 5. Сутність персонального менеджменту

Мета персонального менеджменту. Функції та техніка персонального менеджменту. Система персонального менеджменту.

Тема 6. Як працювати над життєвими планами.

Технологія пошуку цілей. Формулювання цілей. Планування цілей. Контроль реалізації життєвих цілей.

Тема 7. Як ефективно використовувати свій час.

Планування часу, класифікація задач. Розпорядок робочого дня. Основні правила економії робочого часу.

Тема 8. Як приймати правильні рішення.

Необхідність і техніка прийняття рішення. Постановка проблеми і виявлення альтернатив. Вибір оптимального варіанту. Реалізація рішення та контроль результатів.

Тема 9. Емоційний інтелект – основа успішної кар'єри.

Як керувати собою. Закони управління собою. Як навчитися керувати своїми емоціями. Як протистояти стресу.

Змістовний модуль 3. ТЕХНОЛОГІЯ КАР'ЄРИ

Тема 10. Вибір кар'єри.

Самомаркетинг. Вплив особистих здібностей на кар'єру. Визначення професійної кар'єри. Підготовка реферату «МОЯ КАР'ЄРА». Призначення реферату. Структура реферату.

Тема 11. Пошук роботи.

Як отримати роботу. Методи пошуку робочого місця. Підготовка до роботи. Самореклама. Анкети. Персональне резюме. Супровідної лист. Телефонний дзвінок. Співбесіда при прийнятті на роботу. Підготовка до співбесіди. Поведінка на співбесіді.

Тестування. Укладення трудового контракту. Поняття контракту. Умови контракту. Структура контракту.

Тема 12. Як досягти успіху на новому місці.

Адаптація в колективі. Освоєння нової роботи. Фактори професіоналізму. Менеджер: історії успіху. Відомі менеджери. Жінки-менеджери.

Тема 13. Менеджер зовнішньоекономічної діяльності і його команда.

Нові умови діяльності менеджера-міжнародника. Відповідність обраної спеціальності. Модель якостей менеджера. Команда менеджера. Лідерство у міжнародному бізнесі.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У навчальному процесі для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів з дисципліни «Вступ до фаху» передбачено застосування таких методів навчання: проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ділові ігри, банки візуального супроводу.

Проблемні лекції передбачають разом із розглядом основного лекційного матеріалу розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які мають актуальне значення для теорії та практики та відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень (Тема 1, 5, 10).

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності (Теми 1-12).

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування (Тема 5, 9, 11).

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань (Тема 6, 8, 11).

Практичні заняття передбачають застосування методів: частково-пошукового, дослідницького, інтерактивного (робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ділові ігри, банки візуального супроводу) (Теми 1-12).

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху» здійснюється за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять підсумковою кількістю набраних балів (максимальна сума – 100 балів).

За лекційні заняття здобувач може отримати максимально 10 балів (по 5 балів за 2 поточні опитування).

На практичних заняттях здобувачем може бути отримано максимально 90 балів, а саме: за 2 ІНДЗ (індивідуальні науково-дослідні завдання, 2 по 10 балів) максимально – 20 балів, за поточні практичні контрольні роботи (2 по 8 балів) максимально – 16 балів, за презентації (3 по 5 балів) – максимально 15 балів, за колоквиуми (2 по 12 балів) – максимально 24 бали, за реферат – максимально 15 балів.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Рейтинг план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал	
Тема 1	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 1. ВІД ШКОЛИ ДО ВНЗ		
	Практичне заняття	Практичне заняття №1. Вивчення ЗМІСТУ КУРСУ НАВЧАННЯ МЕНЕДЖЕРІВ-міжнародників та структури освітньої програми.		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 2	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 2. РОБОТА В СЕМЕСТРІ		
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Ознайомлення з основами спеціальності «МЕНЕДЖМЕНТ».		
Тема 3	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 3. РОБОТА З ЛІТЕРАТУРОЮ	ІНДЗ	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Внутрірівська СИСТЕМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ (практична підготовка, дипломне проектування)	-	-
Сума	Аудиторна робота			

	Практичне заняття	Практичне заняття № 4. КУЛЬТУРА ПОВЕДІНКИ У ВНЗ	Поточна КР	8
--	-------------------	---	------------	---

Тема 4	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 5	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 2. СУТНІСТЬ ПЕРСОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	Опитування	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 6.	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 5. ЯК ПРАЦЮВАТИ НАД ЖИТТЄВИМИ ПЛАНАМИ	Презентація	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 7	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 6. ЯК ЕФЕКТИВНО ВИКОРИСТОВУВАТИ СВІЙ ЧАС	Колоквіум	12
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 8	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 7. ЯК ПРИЙМАТИ ПРАВИЛЬНІ РІШЕННЯ	Презентація	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 9	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 8. ЯК КЕРУВАТИ СОБОЮ	ІНДЗ	10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
а	Аудиторна робота			

	Лекція	Лекція № 3. ВИБІР КАР'ЄРИ.	Опитування	5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 9. ЯК ОТРИМАТИ РОБОТУ.	Поточна КР	8
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 11	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 10. СПІВБЕСІДА ПРИ ПРИЙНЯТТЯ НА РОБОТУ.	Презентація	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 12	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 11. ЯК ДОСЯГТИ УСПІХУ НА НОВОМУ МІСЦІ	Колоквіум	12
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	-	-
Тема 12	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Практичне заняття № 12. МЕНЕДЖЕР І ЙОГО КОМАНДА.	Реферат	15
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою		
		Всього		100

Рекомендована література

Основна:

1. Проскурніна Н.В. Конспект лекцій «Вступ до фаху» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8137>
2. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Марта Оліховська, Любов Лелик, Володимир Оліховський ; Львів. ін-т приват. акціонер. тва "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом", Нац. ун-т "Львів. політехніка". -Львів : Ліга-Прес, 2018. -370 с.
3. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. – Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. – 104 с.
4. Наказ МОН від 29.10.2018 № 1165 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

Додаткова:

5. Марченко О. М. Практикум з менеджменту: навчальний посібник / О. М. Марченко. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. - 224 с.
6. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.
7. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент:

навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

8. Менеджмент : графічна і таблична візуалізація : навчальний посібник / О. Є. Кузьмін [та ін.] ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. - 206 с.

Інформаційні ресурси:

9. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://mon.gov.ua/>

10. Офіційний сайт Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.hneu.edu.ua

11. Офіційний сайт факультету міжнародної економіки і підприємництва Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mev.hneu.edu.ua

12. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України No 2145-VIII від 05.09.2017 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

13. Статут ХНЕУ ім. С. Кузнеця. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Kodeks-profesiynoyi-etyky.pdf>

14. Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-HNEU.pdf>

15. Довідник першокурсника ХНЕУ ім. С. Кузнеця. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/Dovidnyk-pershokursnyka.pdf>

16. Електронний архів Харківського національного економічного університету (репозитарій ХНЕУ ім.С. Кузнеця) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua>

17. Розміщення навчально-методичного забезпечення на сайті ПНС навчальної дисципліни для денної форми навчання <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8137>